

Allmän studieplan för forskarutbildningen i åldrande och social förändring (Ageing and Social Change)

Studieplanen gäller för studerande som avslutar utbildningen med licentiatexamen och för studerande som avslutar utbildningen med doktorsexamen.

1. Utbildningens mål

Inom kunskaps- och forskningsområdet åldrande och social förändring studeras såväl områdets teori och metodik som valda tillämpningar. Mångdimensionella aspekter av åldrandet och om att vara äldre i ett föränderligt samhälle utgör kärnan i den tvärvetenskapliga forskningsmiljön. Forskningens fokus är åldrandets olika förutsättningar, villkor och uttryck i kultur och samhälle.

Forskarutbildningen inom ämnet åldrande och social förändring syftar till att fördjupa den studerandes kunskaper inom ämnesområdet och göra den studerande väl förberedd för självständiga insatser inom forskning och utvecklingsarbete. Forskarutbildningen syftar således till att förbereda för yrkesverksamhet som självständig forskare eller för kvalificerat utbildnings-, utrednings- eller utvecklingsarbete, där forskarkompetens inom åldrande och social förändring erfordras. Utbildningens mål är att ge den studerande förmåga att självständigt planlägga och genomföra en kvalificerad forskningsinsats samt att presentera och sprida sina forskningsresultat inom och utanför akademien.

2. Behörighet

2.1 Grundläggande bestämmelser

För att bli antagen till forskarutbildning krävs att den sökande har dels grundläggande behörighet, dels särskild behörighet enligt nedan. Vidare krävs att den sökande bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att klara utbildningen.

2.2 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet att antas till forskarutbildningen har den som genomgått grundläggande högskoleutbildning om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller som i någon annan ordning inom eller utom landet har förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper. Om det finns särskilda skäl, får fakultetsstyrelsen för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet.

2.3 Särskild behörighet

Särskild behörighet har den som har kunskaper motsvarande 90 högskolepoäng i något ämne av central betydelse för forskningsområdet åldrande och social förändring.

Kraven på grundläggande och särskild behörighet anses även uppfyllda av den som har avlagt motsvarande äldre examen, eller inom eller utom landet har förvärvat motsvarande kunskaper.

3. Antagning

3.1 Ansökan

Ansökan om antagning till forskarutbildning i åldrande och social förändring ställs till styrelsen vid Institutionen för samhälls- och välfärdsstudier.

3.2 Antagningsbegränsning och urval

Till forskarutbildningen får endast antas så många forskarstuderande som kan erbjudas handledning, godtagbara studievillkor i övrigt och som har studiefinansiering. Antagningsbegränsning till forskarutbildning tillämpas om antalet behöriga sökande är större än antalet tillgängliga platser. Grunden för urval bland behöriga sökande till forskarutbildning i åldrande och social förändring är graden av förmåga att tillgodogöra sig sådan utbildning. Vid urvalet beaktas följande aspekter:

- studieresultat som visar kreativitet, mognad, förmåga till självständigt omdöme och kritisk analys,
- speciella kunskaper och erfarenheter hos den sökande, till exempel yrkesverksamhet, som kan vara av betydelse för att tillgodogöra sig forskarutbildningen i åldrande och social förändring.

I första hand görs urvalet på grundval av dokumenterat och av den sökande själv åberopat material, till exempel självständiga studiearbeten och intyg om yrkesverksamhet. Därutöver kan annat beslutsunderlag såsom intervjuer med den sökande vara av betydelse. Vid antagningen tas även hänsyn till den kompetens som de till forskarutbildningen knutna lärarna besitter.

3.3 Beslut om antagning

Beslut om antagning av studerande till forskarutbildningen fattas av institutionsstyrelsen.

4. Utbildningens utformning

4.1 Allmänt

Utbildningen för doktorsexamen omfattar 240 högskolepoäng och består av en kursdel om 60 högskolepoäng och en avhandlingsdel om 180 högskolepoäng. Utbildningen för licentiatexamen omfattar 120 högskolepoäng och består av kurser om sammanlagt 40 högskolepoäng och en vetenskaplig uppsats om 80 högskolepoäng. Sådan examen kan antingen utgöra slutmål för utbildningen eller en etapp i utbildningen till doktorsexamen.

Den studerande bör påbörja sitt vetenskapliga arbete redan under första årets studier och således bedriva forskningsarbete parallellt med kursbundna studier.

4.2 Kurser

I doktorsexamen ingår:

- obligatoriska kurser inom forskningsområdet åldrande och social förändring (25 hp),
- obligatoriska kurser som syftar till att ge kunskaper i vetenskapsteori och metod av vikt för avhandlingens genomförande (15 hp) samt
- valbara kurser som syftar till att ge fördjupade kunskaper med relevans för avhandlingsarbetet (20 hp).

I licentiatexamen ingår:

- obligatoriska kurser inom forskningsområdet åldrande och social förändring (15 hp),
- obligatoriska kurser som syftar till att ge kunskaper i vetenskapsteori och metod (15 hp) samt
- valbara kurser som syftar till att ge fördjupad kompetens inom forskningsområdet äldre och social förändring (10 hp).

Forskarstuderande som undervisar skall genomgå kurs i högskolepedagogik. I forskarutbildningen ingår även forskningsmiljöns seminarieverksamhet.

För varje enskild studerande kan modifieringar göras med hänsyn till vederbörandes förkunskaper samt i relation till de krav som ställs genom deltagande i forskningsmiljön. De individuellt bestämda kurserna fastställs av den studerandes huvudhandledare efter samråd med den studerande.

Kurser på lägst avancerad nivå, och som inte ingår i villkoren för särskild behörighet, kan efter godkännande av examinator tillgodoräknas i forskarutbildningen inom kvoten för valbara kurser.

4.3 Närmare information

Närmare information om forskarutbildningen lämnas av forskarutbildningsstudierektor vid Institutionen för samhälls- och välfärdsstudier.

4.4 Avhandling för doktorsexamen

För doktorsexamen skall den forskarstuderande författa en vetenskaplig avhandling, vars omfattning motsvarar 180 högskolepoäng. Avhandlingen skall baseras på ett självständigt forskningsarbete och vara av betydelse för forskningen inom det valda området.

Avhandlingen skall utformas antingen som ett enhetligt, sammanhängande vetenskapligt verk (monografiavhandling) eller som en sammanläggning av vetenskapliga uppsatser som den forskarstuderande har författat ensam eller gemensamt med annan person, kompletterad med en självständigt skriven sammanfattande diskussion (sammanläggningsavhandling). Uppsatserna skall vara av sådan kvalitet att de kan publiceras i erkända vetenskapliga tidskrifter. Vid samförfattade arbeten skall den enskildes arbetsinsats kunna särskiljas och bedömas.

Avhandlingen skall försvaras vid en offentlig disputation. Regler om förfarandet vid disputation finns i Högskoleförordningen, vartill kommer lokala tillämpningsbestämmelser som fastställts av universitetsstyrelsen och av Filosofiska fakultetsstyrelsen.

4.5 Uppsats för licentiatexamen

För licentiatexamen skall den studerande författa ett vetenskapligt arbete vars omfattning motsvarar 80 högskolepoäng. Uppsatsen skall baseras på ett självständigt forskningsarbete. Uppsatsen skall försvaras vid ett offentligt seminarium. Filosofiska fakultetsstyrelsen beslutar om de närmare formerna för den vetenskapliga uppsatsens framläggande.

5. Utbildningens uppläggning

5.1 Individuell studieplan

Tillsammans med huvudhandledaren skall den forskarstuderande göra upp en plan för sin forskarutbildning, vilken skall följas upp minst en gång varje år. Huvudhandledaren är ansvarig för rådgivning avseende avhandlingsarbetets inriktning, omfattning och genomförande. Huvudhandledaren skall informera den forskarstuderande om möjliga karriärvägar efter avslutade forskarstudier.

5.2 Undervisning

Undervisningen meddelas huvudsakligen i form av föreläsningar, seminarier och handledning. Den studerande skall under studietiden medverka i vetenskapliga aktiviteter genom att bevista seminarier, gästföreläsningar etc. Den studerande kan ges möjlighet att delta i undervisning och kunskapsprov vid annan fakultet eller annat lärosäte. Det ankommer på forskningsmiljön att erbjuda den forskarstuderande möjligheter att delta i internationella konferenser och kurser.

5.3 Handledning

Den studerande har rätt till handledning så länge inte rektor fattat beslut om annat. Val av avhandlingsämne skall ske i samråd mellan den forskarstuderande och huvudhandledaren och bör ske under utbildningens första termin.

Handledare inom forskarutbildningen är dess professorer, docenter och forskarassistenter samt särskilt förordnade lärare. Dessa har ett kollektivt ansvar för handledningen. För varje forskar-studerande ska minst två handledare utses. En av dem ska vara huvudhandledare. Val av handledare sker efter samråd med den forskarstuderande. Huvudhandledaren skall vara docentkompetent och skall ha genomgått forskarhandledarutbildning. Biträdande handledare skall ha avlagt doktorsexamen eller ha motsvarande vetenskaplig kompetens.

Fakultetsstyrelsen har fastställt riktlinjer för prövning av rätt till handledning och andra resurser för forskarstuderande.

6. Examination

Kunskapskontrollen sker genom skriftlig eller muntlig examination. Tentamina och prov bedöms med något av betygen godkänd eller icke godkänd. Huvudansvarig handledare är examinator för de kurser för vilka särskild examinator ej utsetts.

Doktorsavhandlingen bedöms av en betygsnämnd i enlighet med regler i högskoleförordningen, vartill kommer lokala tillämpningsbestämmelser som fastställts av universitetsstyrelsen och filosofiska fakultetsstyrelsen. Vid betygssättning tas hänsyn både till avhandlingens innehåll och till försvaret av densamma. Avhandlingen skall bedömas med något av betygen godkänd eller underkänd.

Filosofiska fakultetsstyrelsen beslutar om de närmare formerna för licentiatuppsatsens framläggande. Betyg av licentiatuppsatsen bedöms av en av institutionen utsedd gransknings-kommitté om minst tre disputerade lärare. Licentiatuppsatsen skall bedömas med något av betygen godkänd eller underkänd.

Beslut i detta ärende har fattats av Filosofiska fakultetsstyrelsen vid dess sammanträde denna dag. I beslutet har deltagit dekan och ordförande Karin Axelsson, ledamöterna; Lena Adamsson, Mattias Arvola, Mathias Broth (föredragande), Åsa Danielsson, Eva Hemmungs Wirtén, Emma Linder, Sofia Ritenius, Carl Schlyter och Mattias Villani. Därutöver har närvarit kanslichef Helena Klöfver (föredragande), koordinator och sekreterare Dana Vagner samt fackliga representanterna Rowena Sarinas Bladh, OFR/S och Carine Signoret, SACO-S.

Karin Axelsson
Dekan

Mathias Broth
Prodekan